

שינוי מטרות חברת מקורות פיתוח וייזום בע"מ ("החברה") לעניין הגדלת היקף פעילותה בתחום מכוני טיפול בשפכים במדינת ישראל, שינוי המבנה התאגידי שלה והקמת חברת אחזקות על ידה (עם אחר)

בקפריסין

הצעה להחלטה

מחליטים :

1. בהמשך להחלטת ממשלה מס' 2318 מיום 26.8.2007 בהתאם לסעיף 11(א)(1) ו-57(2) לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה – 1975 ("חוק החברות הממשלתיות"), לאשר את בקשת מקורות פיתוח וייזום בע"מ ("החברה" או "מקורות פיתוח וייזום") לשינוי מטרותיה לעניין הגדלת פעילותה בתחום מכוני טיפול בשפכים במדינת ישראל ("מט"שים") ולתקן את החלטות הממשלה, כדלקמן :

א. לתקן את החלטת ממשלה מספר 2318, מיום 26.8.2007, שעניינה שינוי מבני בקבוצת מקורות ("החלטת ממשלה 2318"), באופן הבא :

1) לתקן את ההגדרה "השקעות בכסף או בשווה כסף" בסעיף קטן 2(א) להחלטה, כך שבסופה יבוא "למעט לטובת פעילות מקורות פיתוח וייזום בתחום מכוני טיפול בשפכים במדינת ישראל ("מט"שים") לפי החלטה זו, אשר לטובתה תוכל מקורות חברת המים בע"מ ("מקורות מים") החברה האם של מקורות פיתוח וייזום, למכור למקורות פיתוח וייזום שירותים, לרבות שירותי כח אדם, ולתת הלוואות בעלים, ובלבד שיחסי הגומלין בין מקורות מים למקורות פיתוח וייזום יעוגנו במסגרת הסכמים מסחריים, כך שהתמורה למקורות מים בגין כל רכיב כאמור לא תפחת מהעלות למקורות מים והכול כפי שיאושר על ידי האורגנים המוסמכים בכל צד, בהתאם להוראות כל דין".

2) אחרי סעיף קטן 2(ב) יבוא סעיף קטן 2(ב)1. שנוסחו להלן :

"חברת מקורות פיתוח וייזום תהיה רשאית להעסיק עובדים לצורך פעילויותיה, בכפוף לתוספת פעילות בתחום המט"שים (דהיינו, ניהול ההקמה, התפעול והתחזוקה של מט"ש חדש או הגדלה משמעותית של פעילות החברה במט"ש קיים), ובלבד שסך עובדיה לא יעלה על 40, ובהם לא יותר מחמישה פקידים בכירים, כהגדרתם בחוק החברות הממשלתיות. דירקטוריון החברה רשאי להגדיל את מספר עובדי החברה מעבר ל-40 ובלבד שחל גידול משמעותי בפעילות החברה בתחום המט"שים המצדיק זאת ובכפוף לאישור מנהל רשות החברות הממשלתיות."

3) במקום האמור בסעיף קטן 2(ג) יבוא המשפט הבא :

"מספר חברי דירקטוריון מקורות פיתוח וייזום יהיה תשעה (9). מתוכם חמישה (5) חברי דירקטוריון יהיו מקרב עובדי מקורות מים, שניים (2) נציגי ציבור ושניים (2) עובדי מדינה, מתוכם נציג אחד ממשד האנרגיה והתשתיות. המספר המינימלי לקיום ישיבת דירקטוריון מקורות פיתוח וייזום יהיה 2 דירקטורים, שהינם עובדי מקורות מים.

לעניין סעיף זה, "עובדי מקורות מים" – יהיו עובדים המוגדרים כ"פקיד בכיר", כמשמעותו בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975.

יושב ראש הדירקטוריון של מקורות פיתוח וייזום יהיה המנהל הכללי של מקורות מים, בכפוף למינויו כדירקטור בחברה וקבלת האישורים הנדרשים לפי חוק החברות הממשלתיות. לא נבחר מנכ"ל מקורות מים כיו"ר דירקטוריון מקורות פיתוח וייזום מסיבה כלשהי, ייבחר יו"ר הדירקטוריון מקרב הדירקטורים המכהנים, מבין עובדי מקורות מים. הכל אלא אם הוחלט אחרת על ידי דירקטוריון חברת מקורות פיתוח וייזום."

4) אחרי סעיף קטן 2(ו) יבוא סעיף קטן 2(ו1). שנוסחו להלן :

"על אף האמור בסעיף קטן (ו) לעיל, חברת מקורות פיתוח וייזום תהיה רשאית לנהל הקמה של מכוני טיפול בשפכים (מט"שים) וכן לנהל תפעול ולנהל תחזוקה של מט"שים אשר הוקמו או שודרגו על ידי חברת מקורות מים או חברת מקורות ייזום או שמי מהן היתה שותפה בהקמתם או מט"שים שהוקמו על ידי גוף אחר. כל האמור בכפוף לאישור מראש של הרשות הממשלתית למים ולביוב ורשות החברות הממשלתיות. במסגרת שקילת האישור כאמור, יינתן משקל מרכזי לשיקול של קידום התחרות במשק הביוב בכלל ובתחום המט"שים בפרט, וזאת לצד יתר השיקולים הרלוונטיים. החלטת הרשויות בעניין בקשת מקורות פיתוח וייזום תינתן תוך 60 יום מיום קבלת כל המידע שיידרש על ידי כל אחת מהן מכל גורם, שמי מהן תמצא כרלוונטי לעניין זה. למען הסר ספק, יובהר כי אין באישור האמור, ככל שיינתן, כדי לייתר את הצורך בקבלת החלטת דירקטוריון חברת מקורות פיתוח וייזום בעניין זה.

פעילות מקורות פיתוח וייזום בתחום המט"שים לא תעלה על 30% מהיקף השפכים במדינת ישראל, לא כולל השפכים המוזרמים למתקן השפד"ן."

5) בסעיף קטן 2(ו) :

(1) בפסקה (א), בסופה, יבוא :

" על אף האמור לעיל, לצורך התפעול והתחזוקה של מכוני טיפול בשפכים על ידי מקורות פיתוח וייזום תהיה רשאית מקורות מים למכור שירותים, לרבות שירותי כח אדם, לחברת מקורות פיתוח וייזום ומקורות פיתוח וייזום תהיה רשאית לרכוש שירותים, לרבות שירותי כח אדם כאמור לפי ההגבלות המפורטות בהחלטה זו".

(2) בפסקה (ב) במקום "ובכל שנה לאחר מכן- 5 מליון ש"ח יבוא "ועד שנת 2025 – 5 מליון ש"ח בכל שנה, "והחל משנת 2026 סך של עד 25 מלש"ח בשנה"

2. הקמת חברה בת המאוגדת בקפריסין

בהמשך להחלטת הממשלה מס' 864 (חכ/29) מיום 5.11.2009 (להלן – "החלטת ממשלה מס' 864"), כפי שתוקנה בהחלטת הממשלה מס' 3572 מיום 4.8.2011 ובהחלטת ממשלה מס' 4478 מיום 29.3.2012 (להלן : "החלטת ממשלה מס' 4478" וכולן יחד בסעיף זה : "החלטות הממשלה") ובהתאם להוראות סעיף 11(א)(9) לחוק החברות הממשלתיות, לאשר את החלטת דירקטוריון מקורות פיתוח וייזום מיום 2.11.2017 כפי שאושרה ביום 23.10.2025 כדלקמן :

2.1. להקים, יחד עם חברת Netcom Ltd. הקפריסאית (להלן : "נטקום הקפריסאית"), חברת החזקות, אשר תאוגד בקפריסין (להלן : "חברת ההחזקות"), לצורך החזקה בחברות בנות, המוחזקות כיום על ידי מקורות פיתוח וייזום ונטקום הקפריסאית : (1) M.N Limassol Water Co Limited (להלן : "M.N Limassol"), המנהלת ומפעילה את מתקן ההתפלה בלימסול ; ו-(2) M.N Larnaca Desalination Co Limited (להלן : "M.N Larnaca"), המנהלת ומפעילה את מתקן ההתפלה בלרנקה (M.N Limassol ו-M.N Larnaca ביחד להלן : "החברות הקפריסאיות"). מקורות פיתוח וייזום ונטקום הקפריסאית יחזיקו בחברת ההחזקות בשיעורי החזקה הזהים לשיעור החזקותיהן הישירות הנוכחיות בחברות הקפריסאיות.

2.2. מקורות פיתוח וייזום ונטקום הקפריסאית יעבירו את כל החזקותיהן בחברות הקפריסאיות לחברת ההחזקות.

חברת ההחזקות תחזיק במישרין במלוא הון המניות ואמצעי השליטה בכל אחת מהחברות הקפריסאיות.

2.3. חברת ההחזקות תקום בהתאם להחלטת ממשלה זו ובתנאים הבאים :

(1) שם החברה :

שם עליו יחליטו בעלי המניות של חברת ההחזקות.

(2) מטרות החברה :

א. החזקה במישרין בהון המניות של החברות הקפריסאיות וכן מתן שירותי ניהול וכח אדם משותפים לשתי החברות הקפריסאיות.

ב. חברת ההחזקות תחזיק במישרין במלוא הון המניות ואמצעי השליטה בכל אחת מהחברות הקפריסאיות ותפעל כבעלת מניות כך שהחברות הקפריסאיות לא יפעלו בתחומים אחרים למעט תפעול מתקני ההתפלה בלרנקה ובלימסול.

ג. למעט ההחזקה בחברות הקפריסאיות, חברת ההחזקות לא תחזיק במניות או בזכויות בתאגידים אחרים.

(3) אופי החברה :

חברת ההחזקות תהיה חברה פרטית בערבות מוגבלת במניות, הרשומה בקפריסין.

(4) זכויות המניות לסוגיהן בחברה :

א. מניות מסוג A יהיו בעלות זכות להשתתפות והצבעה באסיפה הכללית של החברה בלבד.

ב. מניות מסוג B יהיו בעלות זכות לקבלת דיבידנד ויתרת נכסים בלבד.

(5) מבנה ההון של החברה :

הון המניות של חברת ההחזקות יורכב משני סוגי מניות : מניות מסוג A בעלות 1 יורו ערך נקוב כל אחת ומניות מסוג B בעלות 1 יורו ערך נקוב כל אחת :

א. מקורות פיתוח וייזום תחזיק ב-50% מהון מניות מסוג A ו-50.1% מהון מניות מסוג B.

ב. נטקום הקפריסאית תחזיק ב-50% מהון מניות מסוג A ו-49.9% מהון מניות מסוג B.

(6) מייסדי החברה :

מקורות פיתוח וייזום ונטקום הקפריסאית.

(7) דירקטוריון החברה :

דירקטוריון חברת ההחזקות ימנה מספר זוגי של חברים של לפחות ארבעה ולא יותר משישה חברים, מחציתם יתמנו בידי מקורות פיתוח וייזום, ומחציתם יתמנו בידי נטקום הקפריסאית. ההחלטות בדירקטוריון יתקבלו פה אחד. בכל מקרה לא יתקבלו החלטות בדירקטוריון בהעדר של לפחות דירקטור אחד מטעמו של כל אחד מבעלי המניות.

כל הדירקטורים בדירקטוריון החברה מטעם מקורות פיתוח וייזום יהיו עובדי מקורות פיתוח וייזום והם לא יהיו זכאים לקבלת גמול עבור חברותם בדירקטוריון.

(8) אסיפה כללית :

א. החלטות באסיפה הכללית של חברת ההחזקות יתקבלו פה אחד.

ב. אופן הצבעת מקורות פיתוח וייזום באסיפה הכללית של חברת ההחזקות יובאו לאישור מראש ובכתב בדירקטוריון מקורות פיתוח וייזום.

9) אישור מסמכי היסוד של החברה ומטרותיה :

מסמכי היסוד של חברת ההחזקות יובאו לאישור רשות החברות הממשלתיות טרם אישורם בידי מקורות פיתוח ויזום.

10) פירוק החברה :

חברת ההחזקות תפורק בידי בעלי מניותיה לאחר פירוקן או מכירתן של החברות הקפריסאיות, אלא אם כן נמכרה חברת ההחזקות קודם לכן.

11) התקשרויות חברת ההחזקות :

כל התקשרויות של חברת ההחזקות יהיו על בסיס תחרותי.

2.4. להפריד בין פעילות מתקן ההתפלה בלימסול למתקן ההתפלה בלרנקה, באופן שכל פעילותו של מתקן ההתפלה בלימסול, לרבות שירותי התפעול והתחזוקה של המתקן, תבוצע באמצעות M.N Limassol בלבד, וכל פעילותו של מתקן ההתפלה בלרנקה תבוצע באמצעות M.N Larnaca, למעט פעילויות שבהן, מטעמי חיסכון ויעילות, תבוצע פעילות משותפת של החברות האמורות, במישרין או באמצעות חברת ההחזקות, בהסכמת ובאישור מקורות פיתוח ויזום.

2.5. הממשלה רושמת לפנייה את הודעת חברת מקורות פיתוח ויזום מיום 23.10.25 כי תבדוק את היקף השקעה שביצעה בפרויקט ההתפלה בקפריסין לרבות, בחברות הקפריסאיות ביחס למגבלות שנקבעו בהחלטות הממשלה ותעביר דו"ח, תוך 30 יום ממועד החלטה זו, לרשות החברות הממשלתיות, אשר תבחן את הצורך בתיקון החלטות הממשלה או עדכון הממשלה בדרך אחרת.

3. הממשלה רושמת לפנייה את הודעת רשות החברות הממשלתיות כי תפעל לתיקון מסמכי ההתאגדות של החברה, ככל הנדרש, בהחלטה זו.

דברי הסבר

1. **הגדלת פעילותה של מקורות פיתוח ויזום בתחום המט"שים**

1.1. **רקע כללי**

חברת מקורות פיתוח ויזום פועלת כיום בשלושה תחומים עיקריים :

תפעול מט"שים - כאשר הלקוחות העיקריים של החברה כיום ספקי ביוב כדוגמת תאגיד מים וביוב אשקלון ואיגוד ערים כרמיאל .

ניהול והחזקה במתקני התפלה – לאחר שהושלמה הפרטת מתקן ההתפלה באשדוד, פועלת החברה בנושא ניהול והחזקה במתקני ההתפלה באמצעות הבעלות החלקית בחברות המפעילות במודל BOT בשני מתקני התפלה בלימסול ולרנקה שבקפריסין. לפירוט ראו סעיף 2 להלן.

פעילות יעוץ ותכנון אסטרטגי בתחום משק המים והביוב - כיום קיימת פעילות יעוץ לתאגיד מים השייך לממשלת מהרשטרה בהודו ופעילות ייעוץ בנושא התפלה עבור רשות המים של מאוריציוס.

1.2. **משק הביוב בארץ :**

מדינת ישראל מתמודדת כיום כידוע עם משבר דיור חמור. משבר זה נובע, בין היתר, מהקושי לבצע פיתוח ראוי של תשתיות ביוב התואמות את צרכי הדיור ההולכים וגדלים במשק עקב הגידול באוכלוסיה והביקוש לדירות למגורים הנובע מכך.

המחסור בתשתיות ביוב בהיקפים מתאימים מהווה כיום חסם דיור מרכזי ומשמעותי לאכלוס יחידות דיור בישראל, הוא צפוי לגדול בקצב מהיר בשנים הבאות, ונדרש למצוא את הדרך לטפל בו.

הפער בין צרכי הפיתוח של תשתיות הביוב, ובפרט הקמה והרחבת מט"שים, לביצוע הפיתוח הנדרש בפועל נעוץ, בין היתר, בעלויות ההקמה וההרחבה הגבוהות מאוד של מט"שים. הרשויות המקומיות ותאגידי המים לרוב אינם בעלי יכולת מימונית שמאפשרת להם להקצות סכומים בסדרי גודל אלה להרחבת התשתיות הנדרשות לטיפול בשפכים, ועל כן המשק לא מצליח לעמוד בקצב הפיתוח הנדרש להתאמת היקף תשתיות הביוב לרמת הביקושים לדיור. התוצאה של המשבר - עיכובים בבנייה, שמלבד ההשלכות של האמרת מחירי הדיור, מובילים לעיכוב הצמיחה במשק.

מכאן הצורך הגדול והדחיפות הגבוהה במתן פתרון לסוגיה.

1.3. פירוט ההחלטה

בהחלטה זו מוצע להגדיל את פעילותה של חברת מקורות פיתוח וייזום בתחום מכוני טיפול בשפכים בשטח המדינה, זאת בהתאם לתנאים הבאים:

א. מתן אפשרות לחברת מקורות מים למכור שירותים ולתת הלוואות בעלים לחברת מקורות פיתוח וייזום, בהתאם להסכם מסחרי שיחתם בין החברות ובלבד שהדבר יעשה ללא סבסוד צולב בין חברת מקורות מים לחברת מקורות פיתוח וייזום, קרי, במחירי העלות שנדרשו לחברה האם ובתוספת מרווח מזערי, כפי שתקבע החברה.

ב. מתן אפשרות לחברת מקורות פיתוח וייזום להגדיל את מצבת עובדיה עד ל 40 עובדים, ובלבד שמוכחת תוספת פעילות לחברה בתחום המט"שים. אישור להרחבת מצבת העובדים מעבר ל 40 עובדים כאמור תעשה באישור מנהל רשות החברות ורק אם הוכח גידול משמעותי בפעילות החברה, זאת על מנת להימנע מהגדלה לא מבוקרת של כח האדם בחברה.

ג. שינוי בהרכב דירקטוריון חברת מקורות פיתוח וייזום כך שסך חברי הדירקטוריון יעמוד על 9 חברים, 5 מתוכם מקרב עובדי מקורות מים (מבין העובדים המוגדרים "פקיד בכיר" בחברה), 2 נציגי ציבור ו 2 עובדי מדינה. יו"ר הדירקטוריון מקורות פיתוח וייזום יהיה ככלל מנכ"ל מקורות מים. חשיבות השתתפות הנהלת מקורות מים בדירקטוריון חברת מקורות פיתוח וייזום נובעת מהצורך בסנכרון הפעילות וההחלטות של החברות, לטובת תפקוד קוהרנטי ומותאם של הקבוצה.

ד. חברת מקורות פיתוח וייזום תוכל לתפעל ולתחזק מתקני טיפול בשפכים שהוקמו או שודרגו על ידי חברת מקורות מים או שנמצאים באזור שבו מקורות מים קבלה רישיון חברת ביוב, ובאישור רשות המים ורשות החברות הממשלתיות. במסגרת שקילת האישור כאמור, יישקלו, בין היתר, השיקולים הבאים: האם במט"ש הנבחן מתקיים מצב של כשל שוק שהוביל לפגיעה בתחזוקתו ו/או תפעולו, האם נשמר מצב תחרותי בשוק הביוב עקב כניסת מקורות פיתוח וייזום לניהול תפעול ותחזוקת המט"ש. המתווה יאפשר תמיכה מקצועית, ככל שיידרש, מחברת מקורות מים הבקאה בפרטי המתקן, בטכנולוגיה, במפרט הבניה שלו, בביצוע התחזוקה שלו לאחר הפעלתו.

סך פעילות חברת מקורות פיתוח וייזום בתחום המט"שים לא יעלה על 30% מהיקף השפכים במדינה, שלא יכללו את כמויות השפכים המוזרמים למתקן השפד"ן. המתווה יאפשר איזון ראוי בין הצורך הדחוף להקמת מט"שים, לבין קיומה של תחרות בריאה במשק זה מול שאר היזמים בתחום.

ה. מסגרת הפעילות של מקורות פיתוח וייזום, היא תהיה רשאית לרכוש מחברת מקורות מים שירותים בסכום של עד 25 מלש"ח בשנה, במחירי עלות כאמור וללא סבסוד צולב.

2. הקמת חברת החזקות בקפריסין

2.1 רקע כללי

א. בהחלטת הקבינט חברתי כלכלי שקיבלה תוקף של החלטת ממשלה מס' 864 (חכ/29) מיום 5.11.2009 (להלן: "**החלטת הממשלה מס' 864**"), הוחלט לאשר את החלטת דירקטוריון מקורות פיתוח וייזום בע"מ (להלן: "**מקורות פיתוח וייזום**") להקים, יחד עם חברת Netcom Ltd. (חברה קפריסאית המוחזקת כיום באמצעות חברת Verendrya Ventures Ltd על ידי Logicom Public Ltd. (60%) חברה הציבורית קפריסאית ובית ההשקעות המוסדי- Investment Demetra (40%), להלן – "**נטקום הקפריסאית**"), שתי חברות ושותפות בקפריסין (להלן יחד: "**התאגידים הקפריסאים**"), לצורך ביצוע פרויקט הקמה ותפעול של מתקן ההתפלה בלימסול, אשר מקום התאגדותם יהיה בקפריסין.

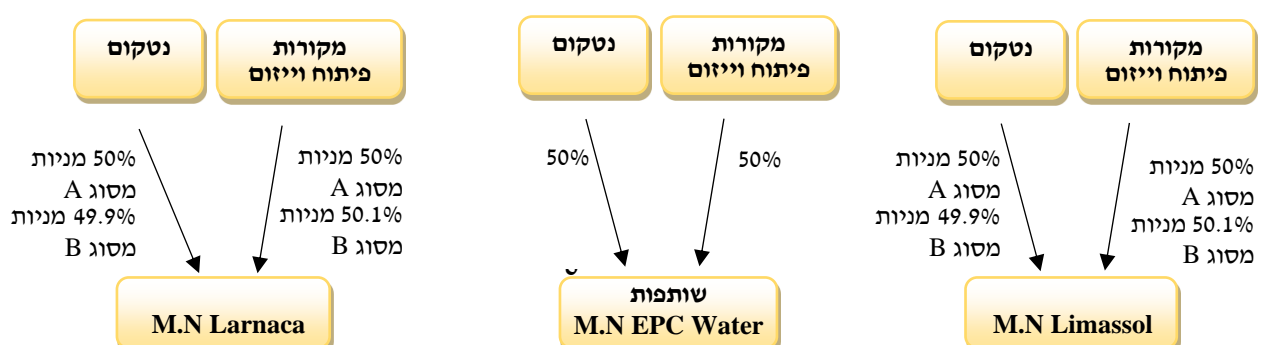
ב. בהתאם להחלטת ממשלה 864 מקורות פיתוח וייזום, הקימה מקורות פיתוח וייזום יחד עם נטקום הקפריסאית, את התאגידים הקפריסאים, אשר מטרותיהם הינם כדלקמן: (1) M.N Limassol Water Co Limited (המכונה SPC בהחלטת ממשלה 864, להלן: "**M.N Limassol**") – מימון, תכנון, הקמה ותפעול של מתקן התפלה במפרץ Episkopi סמוך לעיר לימסול בקפריסין בהתאם למכרז BOT שפרסמה ממשלת קפריסין (להלן: "**מתקן ההתפלה בלימסול**") ; (2) M.N EPC Water Co (המכונה EPC בהחלטת ממשלה 864, להלן: "**השותפות**") – תכנון, רכש והקמת מתקן ההתפלה בלימסול והתקשרות לשם כך בהסכם עם חברת ה-EPC ; ו- (3) חברת O&M, שבהמשך שונה שמה ל- M.N Larnaca Desalination Co Limited (המכונה O&M בהחלטת ממשלה 864, להלן: "**M.N Larnaca**") – מתן שירותי תפעול ותחזוקה למתקן ההתפלה בלימסול והתקשרות לשם כך עם חברת ה-EPC (M.N Limassol ו-M.N Larnaca, יחד להלן: "**החברות הקפריסאיות**").

ג. בעקבות זכיית חברת O&M (M.N Larnaca) גם במכרז לשדרוג ותפעול מתקן ההתפלה בלרנקה, התקבלה החלטת ממשלה מס' 4478 מיום 29.3.2012 (להלן: "**החלטת ממשלה מס' 4478**"), בה אושרה הרחבת מטרות חברת התפעול הייעודית שתוקם לצורך תפעול מתקן ההתפלה בלימסול, כך שתהיה רשאית לשדרג ולתפעל את מתקן ההתפלה בלרנקה. במסגרת החלטה זו הוגדל היקף ההון המותר להשקעה והיקף החשיפה המאושר לפרויקטים.

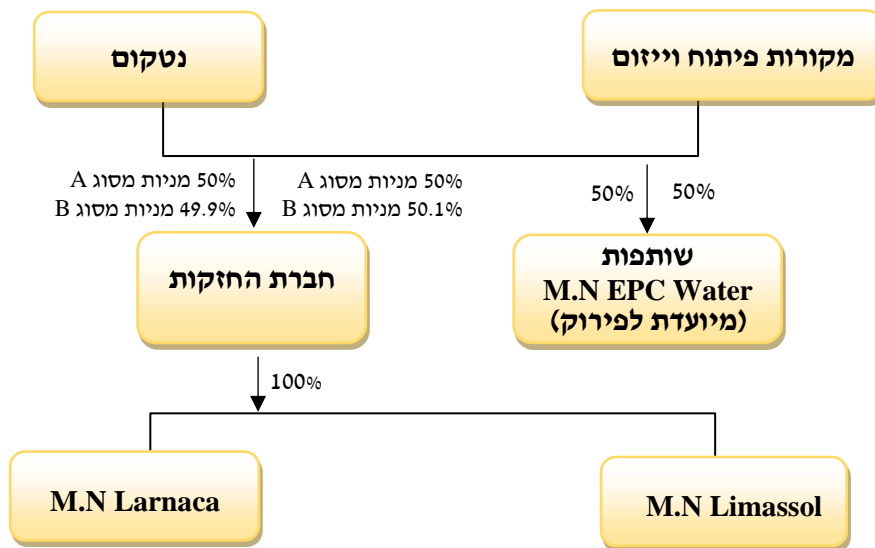
ד. בהתאם להחלטות הממשלה האמורות, מחזיקה מקורות פיתוח וייזום יחד עם נטקום הקפריסאית, בחברות הקפריסאיות. הון המניות של החברות הקפריסאיות מורכב משני סוגי מניות: מניות מסוג A בעלות ערך נקוב של 1 אירו כל אחת, המקנות זכות להשתתפות והצבעה באסיפה הכללית ומניות מסוג B, בעלות ערך נקוב של 1 אירו כל אחת, המקנות זכות לקבלת דיבידנד ויתרת נכסים בלבד. מקורות פיתוח וייזום מחזיקה ב-50% מהון מניות מסוג A וב-50.1% מהון מניות מסוג B. השותף הקפריסאי מחזיק ביתרת ההון בשני סוגי המניות.

ה. יצוין, כי השותפות הקיימת בין החברה לבין נטקום הקפריסאית, שהוקמה לצורך הקמת מתקן ההתפלה בלימסול נמצאת בהליכי פירוק לאור השלמת פעילותה ובהתאם לקבוע בעת הקמתה במסגרת החלטת ממשלה מס' 864 מיום 5 בנובמבר 2009.

ו. להלן מבנה ההחזקות בחברות הקפריסאיות, נכון למועד זה:

ז. להלן מבנה ההחזקות בחברות הקפריסאיות לאחר ביצוע ההחלטות המוצעות :

ח. ההחלטות המוצעות ונימוקיהן

1. הקמת חברת החזקות

א) מוצע להקים חברת החזקות בקפריסין, ולהעביר אליה את החזקות החברה ונטקום הקפריסאית שלה בשתי חברות בנות קפריסאיות, באמצעותן החברה ונטקום הקפריסאית מחזיקות ומתפעלות מתקני ההתפלה בקפריסין ובליםול, ובאותו שיעור וסוגי זכויות שיש להן כיום בחברות בנות אלו. הפעולה באמצעות חברת החזקות משותפת תביא לייעול הניהול, התפעול והפחתת הוצאות החברות הבנות הקיימות באמצעות היכולת לאחד מנגנוני ניהול של שתי החברות ולפעול באמצעות ידע, ספקים, מנהלים, עובדים ויועצים משותפים. כמו כן, כתוצאה ממבנה ההחזקות החדש, ניתן יהיה ברמת חברת החזקות לקזז הפסדים מחברה אחת למול רווחים בחברה השניה, ובכך להביא לשיפור בתוצאות החברה הנובע מההחזקה בחברת החזקות.

ב) חברת החזקות החדשה תחזיק בבעלות מלאה בחברות הקפריסאיות ובהתאם היא תוכל לקזז הפסדים צבורים של M.N Larnaca עם רווחים של M.N Limassol.

ג) החזקות החברה בחברת החזקות תהיינה זהות להחזקות בחברות הקפריסאיות, כלומר 50% ממניות מסוג A (זכויות הצבעה באסיפות הכלליות) ו- 50.1% ממניות מסוג B (זכויות ברווחים) ולפיכך חברת החזקות לא תהיה חברת בת ממשלתית.

ד) הפעולה באמצעות חברת החזקות משותפת תביא לייעול הניהול, התפעול והפחתת הוצאות החברות הבנות הקיימות באמצעות היכולת לאחד מנגנוני ניהול של שתי החברות ולפעול באמצעות ידע, ספקים, מנהלים, עובדים ויועצים משותפים.

ה) השינוי המבני המוצע יביא להשאת ערך למקורות פיתוח וייזום באמצעות הקטנה משמעותית של חבות המס בחברות הקפריסאיות בשל אי יכולתן לקזז הפסדים ביניהן ואף

עשוי להביא להגדלת הערך הכלכלי של החברות הקפריסאיות בספריה של מקורות פיתוח וייזום.

(ז) לפיכך, ובהתאם לאמור לעיל, מובאת לאישור הממשלה החלטתו של דירקטוריון מקורות פיתוח וייזום מיום 23.10.25 להקמת חברת החזקות חדשה בקפריסין, ביחד נטקום הקפריסאית. החברה החדשה תחזיק בשתי החברות הקפריסאיות הקיימות כאשר חברת M.N Limassol תחזיק ותתפעל את מתקן ההתפלה בלימסול וחברת M.N Larnaca תחזיק ותתפעל בנפרד את מתקן ההתפלה בלרנקה.

(ז) להחלטות המוצעות משמעויות חשבונאיות וכלכליות כדלקמן:

(1) במסגרת ההחלטה בחנה הרשות על בסיס מידע שנמסר מחברת מקורות, את תזרים המזומנים החזוי להמשך ההחזקה בחברות הקפריסאיות עד תום תקופת הזיכיון של המתקנים¹ כפי שנערך ע"י החברה. במסגרת הבחינה עלה כי ערך נוכחי נקי (NPV) החזוי של מתקן ההתפלה בלרנקה הוא שלילי נאמד בכהפסד של 5.2 מיליון אירו, ואילו ערך נוכחי נקי החזוי של המתקן ההתפלה בלימסול הוא חיובי ונאמד בכ-30 מיליון אירו.

(2) כאמור השינוי המבני המוצע עשוי לאפשר קיזוז של הפסדים בין שני מתקני ההתפלה. ל-M.N Larnaca הפסדים צבורים בגובה של מיליוני יורו אשר יוכלו להתקזז מול רווחים שוטפים של המתקן בלימסול. ככל שהשינוי המוצע היה מבוצע בשנים 2017-2023 היה נרשם קיטון בחבות המס של החברות הקפריסאיות בשנים אלו, של מאות אלפי יורו בשנה. יצויין כי קיזוז כאמור אפשרי רק ביחס לחמש שנים אחורנית.

(3) החברה הציגה מספר תרחישים בהם ניתן לשפר את התזרים של שני מתקני ההתפלה, תחת הסתברויות הפעלה, שימוש ומימוש שונים. על בסיס המידע שנמסר, נראה כי עם כניסתה של מקורות פיתוח וייזום לתחום המט"שים בהתאם להחלטה זו, לא עשויה להיות השפעה כספית שלילית לאחזקה במתקני ההתפלה בקפריסין על פעילות המט"שים.

(4) מעבר לכך לא זוהה כי קיימות משמעויות כלכליות נוספות למקורות פיתוח וייזום ו/או מקורות מים ואין בהחלטות המוצעות כדי להגדיל את חשיפתה של מקורות מים למקורות פיתוח וייזום, מעבר לחשיפה הקיימת.

(5) דירקטוריון מקורות פיתוח וייזום אשרר ביום 23 באוקטובר 2025 את החלטתו להקים את חברה ההחזקות והינו בדעה כי הקמתה היא לטובת החברה והחברות הקפריסאיות.

(ח) בכל הנוגע לסעיף 2.5 להצעת ההחלטה יש לשים לב כי בהחלטת ממשלה מס' 864 מיום 5.11.2009 ובהחלטת ממשלה 4478 מיום 4.8.2011 נקבעו הוראות שונות, בין היתר לגבי היקף ההון המותר להשקעה והיקף החשיפה המאושר לפרויקטים בקפריסין. על כן, הממשלה רושמת לפניה את הודעת חברת מקורות פיתוח וייזום מיום 23.10.25, כי תבדוק את היקף השקעה שביצעה בפרויקט ההתפלה בקפריסין לרבות, בחברות הקפריסאיות ביחס למגבלות שנקבעו בהחלטות הממשלה הנ"ל ותעביר דו"ח לרשות החברות הממשלתיות, אשר בוחן את הצורך בתיקון החלטות ממשלה אלו או עדכון הממשלה בדרך אחרת.

3. רשות החברות הממשלתיות תפעל לתיקון מסמכי ההתאגדות של החברה, ככל הנדרש, בהחלטה זו.

¹ שנת סיום הזיכיון של לימסול היא 2032, בלרנקה שנת סיום הזיכיון היא 2040.

דברי הסבר אלו המהווים חוות דעת רשות החברות הממשלתיות לפי סעיף 11(ב) לחוק החברות הממשלתיות.

גורם אחראי למעקב:

שר האנרגיה והתשתיות ושר לשיתוף פעולה אזורי

תקציב:

אין

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם:

שר האוצר – תומך

החלטות קודמות של הממשלה בנושא:

אין

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה:

הצעת ההחלטה הינה בתיאום עם היועץ המשפטי של המשרד לשיתוף פעולה אזורי.

ראה חוות דעת מצורפת.

מגישים: שר האנרגיה והתשתיות

השר לשיתוף פעולה אזורי

ב' בחשון התשפ"ו

24 באוקטובר 2025

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת ההחלטה:

שינוי מטרות חברת מקורות פיתוח וייזום בע"מ ("החברה") לעניין הגדלת היקף פעילותה בתחום מכוני טיפול בשפכים במדינת ישראל, שינוי המבנה התאגידי שלה והקמת חברת בת בקפריסין (יחד עם השותף הקפריסאי המקומי הקיים) אשר תהווה חברת החזקות.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

בהמשך להחלטת ממשלה מס' 2306, מיום 30.7.2002, הוקמה החברה כחברת בת ממשלתית של מקורות חברת מים בע"מ ("חברת המים"). כמפורט בדברי ההסבר, עיקר פעילותה של החברה, נכון למועד זה, הינו בשלושה תחומים: ניהול והחזקה של מתקני התפלת מים בקפריסין (יחד עם שותף מקומי קפריסאי), תפעול מכוני טיפול בשפכים בישראל באופן מוגבל, וכן שירותי ייעוץ בתחום משק המים בארץ ובח"ל.

כמפורט בדברי ההסבר להצעת ההחלטה ובהתאם לעמדת גורמי המקצוע, מוצע לאפשר לחברה, בכפוף לתנאים מסוימים וביניהם אישור מראש של הרשות הממשלתית למים ולביוב ורשות החברות הממשלתיות לגבי מכוני טיהור שפכים, להגדיל את היקף פעילותה בתחום זה של מכוני טיהור שפכים במדינת ישראל, אשר הוגבל במסגרת החלטת ממשלה 2318, מיום 26.8.2007. בנוסף, מוצע לתקן בהחלטת הממשלה האמורה גם את ההוראה בדבר השקעות חברת המים בחברה, וההוראה בדבר ההפרדה המבנית שנקבעה בין חברת המים לבין החברה.

לשם כך, נדרש שינוי במטרות החברה, ואכן ביום 23.10.2025 החליט דירקטוריון החברה על שינוי מטרותיה. בעניין זה, בהתאם לסעיפים 11(א) ו-57(2) לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 ("חוק החברות הממשלתיות"), החלטת החברה בדבר שינוי מטרותיה טעונה אישור ממשלה והיא תובא לפני שר האנרגיה והתשתיות והשר לשיתוף פעולה אזורי¹, להשגת אישור הממשלה, באמצעות חברת המים ומכאן הצעת ההחלטה הנוכחית לאישור שינוי זה הכל כמפורט בהצעת ההחלטה ובדברי ההסבר.

לשלמות התמונה יצוין כי החברה כלולה ברשימת הגורמים הריכוזיים לפי החוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013. מבירור שנערך מול הייעוץ המשפטי של הוועדה לצמצום הריכוזיות עולה כי פעילות בתחום מכוני טיפול בשפכים אינו נופל בגדר המונח "תחום תשתיות חיונית" כהגדרתו בחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות. לפיכך, נמסר לנו כי לא נדרשת התייעצות עם הוועדה לצמצום הריכוזיות לפי סעיף 8(א) לאותו החוק.

באשר לשינוי המבנה התאגידי של החברה – במסגרת הצעת ההחלטה מוצע לשנות את הרכב הדירקטוריון של החברה אשר נקבע בהתאם לסעיף 6 לחוק החברות הממשלתיות בהחלטת הממשלה שהתקבלה ביום 26.8.2007 (החלטה מס' 2318). כמו כן, מוצע לקבוע את זהות יו"ר הדירקטוריון בכפוף לתנאים מסוימים, והכל כמפורט בהצעת ההחלטה.

באשר לשינוי הרכב הדירקטוריון מוצע, בין היתר, כי במקומם של 3 הנציגים מקרב דירקטוריון חברת המים יכהנו בדירקטוריון החברה עובדי חברת המים וזאת כדי למנוע מצב שדירקטורים מחברת המים מפקחים על החלטות שהם עצמם קיבלו בדירקטוריון החברה (שהיא למעשה חברת הבת). כמו כן, מוצע כי כלל עובדי חברת המים אשר יכהנו כדירקטורים בחברה יהיו עובדים המוגדרים כ"פקיד בכיר" כמשמעותו בחוק החברות הממשלתיות. כאמור בהצעת ההחלטה, לא יחול שינוי במספר הכולל של חברי דירקטוריון החברה (דהיינו, 9 חברים).

באשר להקמת חברת החזקות על ידי החברה (עם אחר) בקפריסין – בהתאם לסעיפים 11(א) ו-57(2) לחוק החברות הממשלתיות, החלטת החברה בדבר הקמת חברה (לבד או עם אחרים) טעונה אישור ממשלה והיא תובא לפני השרים², להשגת אישור הממשלה, באמצעות חברת המים.

לפיכך, במסגרת הצעת ההחלטה מוצע לאשר את החלטות דירקטוריון החברה, מיום 2.11.2017 ומיום 23.10.2025, להקים יחד עם השותף הקפריסאי הקיים (Netcom Ltd.) חברת בת חדשה בקפריסין, באמצעות תחזוקה 2 החברות הבנות הקיימות בקפריסין. לאחר השלמת מהלך זה החברה תחזיק במישרין בחברת החזקות

¹ שר האנרגיה והתשתיות הינו השר האחראי על ענייני החברה לפי חוק החברות הממשלתיות. עוד יצוין כי במסגרת החלטת ממשלה מס' 460, מיום 19.4.2023, הועברה הסמכות מכוח סעיפי חוק החברות הממשלתיות הנזכרים מידי שר האוצר לידי השר לשיתוף פעולה אזורי.

² ר' ה"ש מס' 1 לעיל.

ובאמצעותה בעקיפין בשתי החברות הבנות הקפריסאיות הקיימות. לפירוט נוסף ראו בהצעת ההחלטה ובדברי הסבר לה.

בהצעת ההחלטה, הממשלה רושמת לפנייה את הודעת החברה מיום 23.10.2025 כי החברה תבדוק את היקף ההשקעה שביצעה בפרויקטי ההתפלה בקפריסין לרבות, בחברות הקפריסאיות ביחס למגבלות שנקבעו בהחלטות ממשלה קודמות בעניין. החברה תעביר דו"ח לרשות החברות הממשלתיות, אשר בוחן את הצורך בתיקון החלטות ממשלה אלו או עדכון הממשלה בדרך אחרת.

כמו כן, בהצעת ההחלטה הממשלה גם רושמת לפנייה את הודעת רשות החברות הממשלתיות כי ככל הנדרש תפעל לתקן את מסמכי ההתאגדות של החברה בהתאם להחלטה המוצעת. תיקון מסמכי ההתאגדות של החברה טעון קבלת החלטת אסיפה כללית של החברה.

דברי הסבר להצעת ההחלטה מהווים חוות דעת רשות החברות הממשלתיות בהתאם לסעיף 11(ב) לחוק החברות הממשלתיות.

בהתאם לסעיף 11(ב) לחוק החברות הממשלתיות על השר לשיתוף פעולה אזורי להביא את החלטת הממשלה לאחר קבלתה לידיעת ועדת הכספים של הכנסת.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

לא רלבנטי.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

עמדת היועץ המשפטי של הרשות הממשלתית למים ולביוב היא כי אין מניעה משפטית בקבלת הצעת ההחלטה. עמדת היועץ המשפטי של משרד האוצר היא כי אין מניעה משפטית בקבלת הצעת ההחלטה.

עמדת הייעוץ המשפטי של המשרדים העומדים בראש מגישי ההצעה:

עמדת היועצת המשפטית של משרד האנרגיה והתשתיות והיועץ המשפטי של רשות החברות הממשלתיות היא כי אין מניעה משפטית בקבלת הצעת ההחלטה.

<p>_____</p> <p><u>חתימה</u></p>	<p>סגן היועצת המשפטית למשרד <u>האנרגיה והתשתיות</u></p> <p>תפקיד</p>	<p><u>רועי גולדשטיין</u></p> <p>שם</p>
<p>_____</p> <p><u>חתימה</u></p>	<p>היועץ המשפטי לרשות החברות <u>הממשלתיות</u></p> <p>תפקיד</p>	<p><u>איתמר חרמון</u></p> <p>שם</p>

תאריך: 24.10.25